

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐  
คณะที่ ๑ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภค  
หัวข้อ ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital  
จังหวัด.....ราชบุรี..... เขตสุขภาพที่.....๕.....  
ตรวจราชการ วันที่ ๘ - ๑๐ กพ. ๒๕๖๐

๑. ประเด็นการตรวจราชการ

จังหวัดมีระบบและกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนโรงพยาบาลในการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital

๒. สถานการณ์ของจังหวัด

๒.๑ สถานการณ์ GREEN&CLEAN Hospital

ปัจจุบันปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศมีความรุนแรงขึ้น อันมีสาเหตุจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ คาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัสออกไซด์ เป็นต้น เป็นเหตุให้ภาวะเรือนกระจกมีความรุนแรงกว่าที่ควรจะเป็นตามธรรมชาติ และส่งผลให้อุณหภูมิพื้นผิวโลกสูงขึ้น ที่เรียกว่า ภาวะโลกร้อน กิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตของเสีย ได้แก่ มูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย ตลอดจนการใช้สารเคมี จนส่งผลให้เกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อมมากมาย ในส่วนของโรงพยาบาล ในแต่ละวันมีประชาชนมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ซึ่งก่อให้เกิดของเสีย เช่น เศษอาหารจากตักผู้ป่วย โรงอาหาร ร้านอาหาร สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากการขับถ่าย น้ำเสีย ตลอดจนมูลฝอยติดเชื้อ การใช้พลังงาน และการใช้สารเคมีในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อนได้

จังหวัดราชบุรีมีสถานบริการสาธารณสุข จำนวน ๑๓๘ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลสังกัดกรมวิชาการ) รวมจำนวน ๑๒ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๕๘ แห่ง และศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน ๘ แห่ง ในปี ๒๕๕๙ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรีได้มีการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลทุกแห่ง ภายใต้โครงการสาธารณสุขรวมใจ รณรงค์ลดโลกร้อนที่มุ่งเน้นการจัดการสุขภาพอนามัยอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้เกณฑ์ GREEN & CLEAN มีโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN เป็นโรงพยาบาลต้นแบบลดโลกร้อน และศูนย์การเรียนรู้ แก่ภาคีเครือข่าย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ (ศูนย์อนามัยที่ ๕) โรงพยาบาลโพธาราม และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง ส่วนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่มีการสมัครเข้าร่วมโครงการ ฯ และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN ต้นแบบ มีจำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง สำหรับปี ๒๕๖๐ กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายให้โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital และได้มีการปรับเกณฑ์ GREEN & CLEAN ส่วนหนึ่งจากปี ๒๕๕๙ ปัจจุบันสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรีจึงได้ชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ให้โรงพยาบาลทุกแห่งรับทราบ และสำรวจ GREEN & CLEAN Hospital เบื้องต้น โดยโรงพยาบาลทุกแห่งประเมินตนเองตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาหรือ ปรับปรุงต่อไป

มาตรการ/แผนงาน/โครงการรองรับในปี ๒๕๖๐

มาตรการสำคัญระดับจังหวัด	กลุ่มเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณและแหล่งงบประมาณ
-นโยบายกระทรวงสาธารณสุข และ มาตรการทางกฎหมาย	-รพ.สสอ./รพ.สต.	โครงการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี (เฉพาะ GREEN & CLEAN ) ๑.ประชุมผู้รับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของสถานบริการสธ. เพื่อชี้แจงการดำเนินงาน GREEN& CLEAN Hospital	ธ.ค.๕๙	๑๙๘,๙๕๐ บาท สป. (๑๔๐,๘๕๐ บาท)
	-รพ.ทุกแห่ง	๒.สำรวจ/รพ.ประเมินตนเองตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital	ธ.ค.๕๙	
-สาธารณสุขรวมใจ รณรงค์ลดโลกร้อน ด้วยการสุขภาพ อย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	-สสจ./สสอ. ศูนย์อนามัยที่ ๕	๓.จัดตั้งทีมตรวจประเมิน GREEN & CLEAN Hospitalระดับจังหวัด และระดับอำเภอ	ก.พ. ๖๐	๘๓,๒๕๐ บาท ๕๔,๐๐๐ บาท ๓,๖๐๐ บาท
	-รพ.ทุกแห่ง	๔.รณรงค์ลดขยะรีไซเคิลสิ่งแวดล้อม และประกวดนวัตกรรม ๕R	เม.ย.๖๐	
	-รพ.ทุกแห่ง	๕.เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการขยะและโพน	มี.ค.๖๐	
	-รพ./สสอ./รพ.สต.	๖.ทีมตรวจประเมินระดับจังหวัด ตรวจประเมินโรงพยาบาล ๒ ครั้ง	และก.ค.๖๐	
	-รพ.ทุกแห่ง	๗.ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุบบทเรียน	ส.ค.๖๐	

ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ร้อยละ ๗๕ ของโรงพยาบาลที่พัฒนานาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับพื้นฐาน

ผลการดำเนินงาน ๓ เดือน(ตุลาคม-ธันวาคม๒๕๕๙)

๑. สสจ.ราชบุรีจัดทำโครงการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับกิจกรรม GREEN & CLEAN Hospitalและกำหนด GREEN & CLEAN Hospitalเป็นคำรับรองรองปฏิบัติราชการ ปี ๒๕๖๐ ของทุกโรงพยาบาล

๒. เชิญเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลทุกแห่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและแนวทางดำเนินงานพัฒนานาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ณ ห้องประชุมราชาวดี ศูนย์อนามัยที่ ๕ ในวันที่ ๒๗ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

๓. จัดประชุมชี้แจงนโยบายและหลักเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของโรงพยาบาลทุกแห่ง ณ ห้องประชุมสารวจี โรงพยาบาลโพธาราม ในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐

๔. สํารวจ GREEN & CLEAN Hospital เบื้องต้นโดยให้โรงพยาบาลทุกแห่งดําเนินการประเมินตนเอง พบว่ามีแผนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospitalทุกแห่ง และมีโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก จำนวน ๓ แห่ง (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลโพธาราม และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอม บึง) ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ๓ แห่ง (โรงพยาบาลวัดเพลง โรงพยาบาลสวนผึ้ง และโรงพยาบาลบางแพ) ยังไม่ผ่าน เกณฑ์ จำนวน ๖ แห่ง ซึ่งสสจ.ราชบุรีจะมีทีมคณะกรรมการระดับจังหวัดไปตรวจประเมินรับรองต่อไป โดยกำหนด เป้าหมาย ๒ ครั้งต่อปี ในเดือน มีนาคม และกรกฎาคม ๒๕๖๐

## ๒.๒ สถานะการณําด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

- สถานะการณําด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี จากการประเมินสถานการณํ ๕ องค์ประกอบ เมื่อปี ๒๕๕๙ ได้คะแนน ๒๘๐ จาก ๕๐๐ คะแนน ได้ระดับดีมาก ส่วนปี ๒๕๖๐ กำลังประเมิน ใน ๖ ประเด็น
- สถานะการณํมูลฝอย มีการเกิดขยะ ๓๕๔,๔๗๗ ตัน/ปี กำจัดได้ ๒๒๐,๗๖๖ ตัน/ปี (สะสมอันดับ ๓ ของเขต) จาก เทศบาล ๓๔ แห่ง อบต ๗๗ แห่ง พัฒนาผ่าน EHA ๔๐๐๑ ๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๑% มีแหล่ง กำจัด ๑๔ แห่ง (อปท ๑๒ เอกชน ๒) และมีแหล่งกำจัดถูกหลักต้อง ๖ แห่ง (๔๖.๑๕%) (เอกชน ๒ อปท ๔) มีหมู่บ้านต้นแบบด้านการจัดการขยะ ๒๘ แห่ง ปี ๒๕๖๐ ได้เร่งรัดแผนการดำเนินงานและกำจัดให้ได้ มาตรฐาน ร่วมกับ อปท และกระทรวงอื่นๆ ผ่านโครงการเมืองสะอาด และการบูรณาการเฝ้าระวังฯ สุขภาพ ของประชาชน รอบบ่อขยะ มูลฝอยติดเชื้อ บริหารด้วยระบบ CUP ลงถึงขยะติดเชื้อในชุมชน ยังต้องพัฒนา ในคลินิกเอกชน และคลินิกและโรงพยาบาลสัตว์ ส่วนมูลฝอยอันตราย ยังต้องพัฒนาระบบการรวบรวม และ การนำไปกำจัดผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบ และ ใช้การดำเนินงานผ่านคณะอนุกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (อสรจ)
- สถานะการณํการพัฒนาาระบบคุณภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม EHA ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และเทศบาล ๓๔ แห่ง (เป้าร้อยละ ๕๐%) จากข้อมูลปี ๒๕๕๙ พบว่า ๓๔ เทศบาล ผ่านเกณฑ์พื้นฐาน เบื้องต้น ๑๕ แห่ง และผ่านการจัดการมูลฝอยทั่วไป(EHA ๔๐๐๑) ๑๐ แห่ง
- สถานการณํการบูรณาการการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตาม พรบ การสาธารณสุขผ่านคณะอนุกรรมการ (อสรจ) เป้าหมาย ๒ ครั้ง (มีค และ มิย ๒๕๖๐) เร่งทำการ กำกับให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และมติ อสรจ นำเสนอประเด็นที่เป็นปัญหาเข้าสู่การประชุมในปี ๒๕๖๐ โดยเฉพาะ GREEN และ อาหารปลอดภัย
- สถานการณํการบูรณาการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย(การสุขาภิบาลอาหาร) เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว และมี อัตราป่วยอุจจาระร่วงสูง ข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๙ มีตลาดสดประเภทที่ ๑ ยังไม่ผ่านมาตรฐาน ๒ แห่ง(รวม ๑๐ แห่ง) ตลาดนัดผ่านมาตรฐาน (๖๕ แห่ง) ๒๐% ร้านอาหาร ผ่าน CFGT ๘๘% แผงลอยผ่านมาตรฐาน ๘๖% มีการพัฒนาถนนคนเดิน และตลาดน้ำ ทำการประกาศองค์รปลอดภัย รพ ๔ แห่ง บ.เอกชน ๒ แห่ง รพสต. ๓ แห่ง ข้อดีของจังหวัดคือมีตลาดค้าส่ง(ศรีเมือง) ที่มีกลุ่มเกษตรกร กว่า ๓๐ กลุ่ม ผลิตผักปลอดภัย ตรวจสอบโดยตลาดเอง และมีชมรมฯ ด้านอาหารช่วยดําเนินการ ปี ๒๕๖๐ ให้เร่งรัด ให้ใช้การบูรณาการ ผ่าน อสรจ และพัฒนาให้โรงพยาบาลจอมบึง โพธาราม และ รพ ราชบุรี เป็นต้นแบบการจัดการอาหาร ปลอดภัยในโรงพยาบาล

๓. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่สำคัญสำหรับการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	ผลการดำเนินงาน	ภาพรวมจังหวัด - รอบ ๑ ณ ไตรมาส ๑ (ข้อมูล ต.ค. – ธ.ค.๕๙) - รอบ ๒ ณ ไตรมาส ๒ (ข้อมูล ต.ค.๕๙ – ธ.ค.๖๐)
๑	ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital (ร้อยละ ๗๕ ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน)	<p>๑. จังหวัด มีนโยบายการพัฒนาโรงพยาบาลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN &amp; CLEAN Hospital</p> <p>๒. จังหวัดมีกลไกการขับเคลื่อนและเตรียมทีมตรวจประเมินโรงพยาบาลในพื้นที่</p> <p>๓. จังหวัดดำเนินการประเมินโรงพยาบาล GREEN &amp; CLEAN Hospital</p> <p>๔. ผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN &amp; CLEAN Hospital ในพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ ร้อยละของโรงพยาบาลในพื้นที่มีแผนพัฒนาโรงพยาบาลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์ GREEN &amp; CLEAN Hospital</p> <p>๔.๒ ร้อยละของโรงพยาบาลในพื้นที่พัฒนาได้ตาม เกณฑ์ GREEN &amp; CLEAN Hospital ระดับพื้นฐาน</p>	<p>จังหวัดแจ้งนโยบายให้ รพ. ทุกแห่งทราบ</p> <p>จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและประเมินระดับจังหวัด</p> <p>ให้รพ.ประเมินตนเองตามเกณฑ์</p> <p>รพ.ทุกแห่งมีแผนดำเนินงาน ตามเกณฑ์ GREEN &amp; CLEAN Hospital</p> <p>รพ.มีการประเมินตนเองส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์พื้นฐาน ๑๐ ข้อ</p>	<p>ยังต้องจัดทำและประกาศนโยบายให้ครบถ้วน</p> <p>กำลังจัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน</p> <p>ประเมินครบถ้วนแล้วทั้ง ๑๒ แห่งของโรงพยาบาล</p> <p>พบว่า มี ๓ โรงพยาบาลสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบได้ เช่น รพ โภธาราม รพ. จอมบึง และ รพ แม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๕</p>

๔. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตามนิเทศ

การให้ความสำคัญ ความเข้าใจ นำไปสู่การถ่ายทอดนโยบายของผู้บริหารโรงพยาบาล ความร่วมมือและการบูรณาการของการทำงานภายในโรงพยาบาล ต้องให้ความรู้ถึงกลวิธีการจัดซื้อจัดหา ผักปลอดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเพื่อประกอบอาหารให้กับผู้ป่วย ซึ่งทางกระทรวงควรดำเนินการในเรื่องของระเบียบการจัดซื้อทางพัสดุ เพื่อให้โรงพยาบาลสามารถดำเนินการตามนโยบายได้

๕. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไปประสาน หรือ ดำเนินการต่อ
๑. การสื่อสารนโยบายของผู้บริหารโรงพยาบาล โดยเฉพาะโรงพยาบาลนครปฐมที่เป็นเป้าหมายของเขต	๑. ให้เร่งทำการชี้แจงและเร่งประกาศนโยบาย และแผนการดำเนินงาน ๒. กำหนดแผนงานให้ชัดเจนจากการประเมินตนเอง สสจ ประเมิน ทุกโรงพยาบาล และศูนย์อนามัย มาสู่ประเมิน ร้อยละ ๓๐	

๖. ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย /ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย ไม่มี

๗. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

.....  
 .....

ผู้รายงาน นายธนชีพ พีระธรรณิศร์  
 ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ  
 วัน/เดือน/ปี ๒ มกราคม ๒๕๖๐

โทร ๐๘๑ ๘๒๑๒๖๘๑ e-mail thana\_๑๙๖๒@hotmail.com